
Els esglaons de Déu.

El Sol d'estiu era al seu punt més àlgid i escalfava el terra en tal mesura que els pagesos decidien tancar-se a les seves respectives masies. Aquest, però, no era el cas de la família dels Foix. Una de les integrants, l'Ermessenda, era una dona de vint-i-set anys blanca i rossa. Els seus ulls eren blaus i la seva estatura era baixa comparada amb la del seu marit. Ella provenia d'una família que vivia a Barcelona, però com que no van poder suportar la crisi econòmica, la mare la va casar per matrimoni de conveniència amb l'Artur, un pagès posseïdor de latifundis. Amb només disset anys, la seva dona va quedar embarassada de l'Assumpció, per la qual cosa el seu marit la va aïllar de la seva família i va actuar amb l'Ermessenda com la resta d'homes del seu segle, que recloïen les seves dones a fer tasques domèstiques, sense deixar-les tenir cap interacció externa. Era una actitud tradicional: de mares a fills es transmetia l'ideal de cada sexe a la societat.

La família vivia en una plana catalana situada enmig d'una vall envoltada per suaus turons tenyits de verd que a l'hivern es tornaven blancs. Això no obstant, els colors del camp van anar tornant-se grocs a mesura que passava el temps. Any rere any, el producte del guaret estacionari donava lloc a productes més escassos i defectuosos, a conseqüència de les plagues i la sequera. L'any anterior, la fil·loxera havia espatllat el 90% de les vinyes. Així doncs, la situació de la família s'havia tornat precària i tenien dificultats per a subsistir. Aquesta situació fa entendre per què aquell dia l'Ermessenda i l'Assumpció es trobaven seleccionant fruits a ple Sol de migdia. Aquell dia tocava segar el blat, i totes dues es limitaven a vestir lleugeres peces de roba. Així, van treballar fins que el Sol es va amagar rere la vall i els escassos núvols, difosos pel cel com un esborrany de grafit, lluíen d'un color granat fosc.

A la nit, mentre la família prenia el sopar, que eren sobres del berenar, l'Artur va començar a presentar símptomes de malaltia. Ja era vell per a la seva edat i els seus hàbits higiènics es limitaven a canviar-se la roba sense haver-la netejat prèviament. Els seus símptomes, però, van començar sent escassos: només presentava una mica de malestar estomacal i complicacions fecals. Tanmateix,

l'endemà els seus símptomes van empitjorar, i tot això va fer pensar a l'Ermessenda que el seu marit era portador del còlera. En veure l'estat de salut de l'Artur, el va portar al llit matrimonial i va passar la resta dels següents dies amb l'Assumpció orant a Déu, pregant perquè l'Artur pogués sortir d'aquella situació. Així i tot, també pensava que si el seu pare havia de morir, seria pel seu destí que canviaria la sort de la família perquè, al fi i a la cap, allò que ha sigut i que serà forma part de l'obra de Déu. L'Artur va morir aquell dia i l'Ermessenda va caure malalta també per acabar en pocs dies com el seu marit. L'avanç de la seva malaltia es va veure afavorit per la deshidratació i la manca d'aigua potable. Abans de morir, però, l'Ermessenda va dir-li a l'Assumpció agafant-li amb les seves últimes forces a la mà que tot allò que havien patit es convertiria en la seva alegria quan fossin jutjats pels més grans.

El poble on vivien estava format per quatre famílies, però per llei tenien autoritats que van identificar la defunció del matrimoni i que van portar a l'Assumpció a l'orfenat més proper, a la ciutat de Barcelona. El camí va servir a la nena per contemplar els grans contrastos entre la societat espanyola urbana i rural, i va quedar commoguda en contemplar grans edificis decorats pomposament en carrers ordenats i replets de gent de diverses classes socials. L'orfenat, però, era un bloc d'edificis cercats per una llarga tanca metàl·lica grisa. La seva disposició estructural, sumada a les finestres estretes i tancades, delataven l'existència prèvia d'una presó, malgrat que l'Assumpció mai no n'havia vist una. En arribar-hi, va ser rebuda com els paquets de subministrament que entraven i sortien dia rere dia.

Així, Assumpció Expòsita, ara amb vint-i-un anys, havia arribat a la majoria d'edat i, per tant, havia de ser feta fora del centre per llei. En aquell moment va sentir un forat al seu pit, una sensació desconcertant que no aportava cap significat, però que feia veure que alguna cosa ja no quadrava en sa vida: no tenia cap lloc on anar. Els carrers barcelonins del barri gòtic amb el cel obscur d'aquella matinada reflectien els colors càlids de les làmpades entre les ombres dels voluminosos blocs de pisos, que eren vertaderes obres d'art, units en llargues edificacions i que contrastaven amb la freda calima que era observable des de la distància. Estrets i ordenats eren aquells carrers. Ordre que en aquell moment no existia al cap de l'Assumpció, el destí de la

qual residia en el seu subconscient i, per tant, en les mans de Déu. Així, les seves futures decisions estarien influenciades per les situacions que van portar la seva vida a la misèria per culpa de la tradicionalitat de sa nació. En aquest moment pensà en l'Església com a via per fugir a les mans de qui realment estimava, de sa divinitat.

La seva marxa era constant, però desconcertant. Sobtadament, va haver d'amagar-se darrere d'un portal en veure travessar al carrer perpendicular dos cossos de la Guàrdia Civil, atès que sabia que ser vista sola a aquelles hores delataria el seu estat de rodamon, que fins aleshores era il·legal, per la qual cosa hauria de ser portada directament a la presó. Llavors, va pensar en què ser lliure no significava ser esclava de la llei, perquè l'ésser humà que està condicionat per la societat està condicionat dues vegades, perquè l'existència de la naturalesa comporta que la llibertat està dictada per la mateixa natura, està dictada per Déu.

Sent que l'amagatall de l'Assumpció era fora del camp de vista dels oficials, va acabar deslliurant-se d'un dels seus possibles destins. Això no obstant, l'Església va rebutjar la seva arribada pel fet que l'índex de pobresa eren tan elevats que els seus centres d'acollida van arribar a aforaments màxims. D'aquesta manera, l'Assumpció va començar a viure en un ambient propens a què la seva salut es deteriorés ràpidament per culpa d'alguna malaltia infecciosa, una situació en què el desesperat instint de supervivència superava la raó; l'Assumpció havia entrat al joc de la vida. La fam anava prenent cada dia més control sobre ella, i això es reflectia mitjançant la desesperació. Quelcom que l'observava de reüll i la prenia per boja hauria de ser conscient que actuaria de la mateixa manera si les seves condicions socioeconòmiques hagueren estat les mateixes. Entre aquest públic destacaven les classes burgeses, que sempre ho han tingut tot en quant volien i que per les raons esmentades eren les més ignorants del sistema social en què vivien.

Feia una nit calmada quan un home va aparèixer entre les ombres i va apropar-se a l'Assumpció. L'home era alt i portava vestit. La seva cara no es veia a causa del barret d'ala àmplia que vestia i la foscor, i la seva forma violenta i brusca de caminar determinava el seu caràcter. L'Assumpció el tenia a un parell de metres cara a cara, i malauradament es trobava en un carreró sense sortida. Espantada, va retrocedir

lentament un parell de passos. Mostrava una cara obsoleta, gelada. L'home va arribar i va empènyer sense escrúpols a l'Assumpció contra la paret i va ficar un parell de pessetes a la mà dreta de la dona indefensa. Portada per la por, sense opció de decidir, va quedar despullada i sense dignitat, havent de vendre el seu propi cos per assegurar la seva subsistència. Aquesta dinàmica, que va portar amb un patiment extrem, es va convertir en una rutina diària, i els dies que no aconseguia diners havia de menjar de la brossa del carrer.

Un dia, un home d'avançada edat va obligar l'Assumpció a prostituir-se la va agafar amb força, deixant-la immòbil, i li va xiuxiuejar dient-li que tenia un negoci irrefutable: ell la trauria del carrer, però a canvi ella hauria de sotmetre's la resta de sa vida a ell. L'Assumpció, guiada per la desesperació, va accedir i sabia, però, que aquella persona seria la seva oportunitat per sortir de la pobresa i, agitada i nerviosa, va fer que sí amb el cap. Com a resposta, l'home la va agafar de la cintura per no deixar-la escapar. Van passar pels carrers més estrets de la ciutat i, quan l'Assumpció no podia més amb el seu cansament, l'home l'aixecava abruptament. El camí que seguien semblava tornar-se més fosc com més avançaven, i a la fi van arribar a un portal on es va detenir l'home. La porta estava oberta i, en entrar, es podien distingir dos blocs de pisos i un passadís llarg i extremadament estret, però prou ample per a haver-hi unes escales de pedra amb una barana de ferro oxidat a la dreta. La porta del pis, que era de fusta, es trobava just a l'esquerra en pujar-hi. L'ombra era quasi absoluta i semblava que ningú no hi vivia en aquella zona. L'home va obrir la porta, va empenyar la seva dona i va tancar el pis, que era espaiat i sense il·luminació.

Així doncs, l'Assumpció va passar a viure en clausura en propietat d'aquell home el nom del qual desconeixia, sent ella un objecte sense importància l'existència de la qual s'explicava per satisfer les necessitats del seu amo, que la tancava al dormitori quan marxava. Malgrat això, l'home ara s'havia convertit en l'objecte d'estudi de la dona sense que ho sabés, com que no tenia en compte que en darrer terme les dones són iguals com a individus que els homes. Per tant, l'Assumpció va aprofitar un moment que va obrir la porta per colpejar-li al cap i fugir de la ciutat portant amb

si mateixa una bona part dels diners estalviats d'aquell senyor. Lluny va fugir, i lluny va quedar la seva vida anterior, malgrat que va condicionar per sempre el seu futur.